

Q&A Gedragscode

Waarom is een gedragscode nodig?

Zon op land is een nieuwe activiteit die het landschap, het grondgebruik gaat beïnvloeden. Daar zijn in een vol land als Nederland wensen en zorgen over. Veel is in regelgeving afgedekt, maar voor sommige elementen is dat niet het geval en niet goed mogelijk. Om toch de zorgen te adresseren heeft de sector met relevante organisaties een gedragscode gemaakt. Daarin staan de principes die we met elkaar delen en de voorschriften.

Wat staat er grofweg in?

Dat zon op land nodig is voor het halen van de doelen van de energietransitie. En dat we bij zon op land wel de volgende principes hanteren:

1. We betrekken omwonenden in de keuzes over het plan, het ontwerp en de mogelijkheid financieel te participeren.
2. We bieden door een goede locatiekeuze en vormgeving meerwaarde aan de omgeving: voor de natuur die erop vooruit zal moeten gaan en voor de omwonenden.
3. We zorgen dat het oorspronkelijk grondgebruik desgewenst mogelijk blijft a de levensduur van het zonnepark. Planologisch en fysiek.

Betekent de procesparticipatie dat zonneparken er alleen komen indien de omgeving akkoord is?

'De omgeving' bestaat natuurlijk niet. Er zijn altijd veel verschillende meningen, bij iedere ruimtelijke ingreep. Wel zal een zonnepark brede acceptatie moeten hebben in de omgeving. De code schrijft voor dat de bewoners rond een zonnepark vanaf het begin betrokken worden bij de 'of' en 'hoe'vraag; en uiteindelijk financieel kunnen participeren en profiteren.

Wat als de mooie ambities van meerwaarde qua natuur niet gehaald wordt?

Dan zal het plan en beheer van het zonnepark aangepast moeten worden.

Waren er ook organisaties die weigerden te tekenen?

Expliciete weigeringen zijn niet aan de orde geweest. Ook is het niet voorgekomen er geen wensen neergelegd door partijen die niet gehonoreerd konden worden, waardoor deze partijen weigerden te tekenen. Voor sommige partijen is het tekenen an sich niet aan de orde, zoals geldt bij (koepels van) overheden.

Waarom tekent LTO de agrarische sector niet mee?

Met LTO is zeker gesproken en de concepten zijn voorgelegd voor commentaar. Er is geen commentaar gekomen waar we het niet mee eens waren, we van mening verschilden. Wellicht is iemand van LTO aanwezig? Ze zijn voor vandaag uitgenodigd....

De meningen lijken divers binnen de agrarische gemeenschap; variërend van tegenstanders tot agrariërs die zelf het initiatief nemen voor een zonnepark. Daarom bleek steun lastig.

Mooie afspraken; hoe is de handhaving ervan?

Ter eerste ontwikkelt de sector nu met de WUR voor natuur een monitoringsprogramma. De monitoring is openbaar. Daarnaast kan ieder bij de ondertekenaars en Holland Solar specifiek aankaarten als een ontwikkelaar zich niet aan de code zou houden. Dan volgen de stappen zoals in H.5 van de code beschreven (eerst goed gesprek, daarna desnoods royement en publiek maken dat het bedrijf de code niet naleeft).

De gedragscode Wind op Land kent een fonds van 50ct/MWh voor de omgeving. Waarom niet voor deze code?

Zon op land is een andere techniek, met hele andere issues dan wind op land. Geluid en slagschaduw gelden wel voor wind, niet voor zon. Beheer van de bodem, landschap en ruimte voor natuur geldt weer meer voor zon, minder voor wind. De codes zijn dus per definitie anders. De logica om omwonenden in feite te compenseren is eveneens anders. Bovendien is er nu een Klimaatakkoord met een paragraaf financiële participatie, die met de code wordt omarmd. Om al deze redenen is een exact geformuleerde eis over aanvullend een omgevingsbijdrage niet logisch. Het is wel een optie, daarom staat deze wel genoemd.

Waarom geldt de code niet voor bijvoorbeeld het IJsselmeer?

De issues bij drijvende zonnepanelen zijn wezenlijk anders. Op het water is er geen sprake van een grondeigenaar, gelden hele andere zaken. De bepalingen over bodembeheer, niet spuiten, maaibeheer of omwonenden gelden natuurlijk niet bij zon op water. Zon op water is nu nog een zeer kleine sector waar op dit moment weinig projecten zijn. Mocht het meer gaan spelen, dan kan daarvoor ook een code aan de orde zijn.

Heel veel bedrijven zijn geen lid van Holland Solar, zijn dus niet gebonden aan de code. Zij gaan gewoon door met hun wijze van ontwikkelen?

Dat zou kunnen. Daarom vragen we in de code expliciet aan grondeigenaren, energiecoöperaties, en aan overheden zoals gemeenten en provincies als bevoegd gezag, maar ook aanbestedende overheden als Rijkswaterstaat en RVB om in lijn met de code initiatieven voor projecten te beoordelen. En om alleen samen te werken met projecten die de waarden van de code naleven. Anders krijgen we inderdaad de situatie dat de projecten die zich nergens iets van aantrekken goedkoper, beter lijken.

LTO Nederland maakt zich zorgen over [zon-op-agrarisch land](#) toe. Wat vindt u daarvan?

LTO Nederland sluit zon op agrarisch land niet uit, maar benadrukt de zonneladder; waarbij eerst gekeken wordt naar bijvoorbeeld daken en restgronden. Onze gedragscode omarmt die gedachte. We zijn ook erg voorstander van een aparte ruimere subsidie categorie voor bijvoorbeeld daken in de SDE of voor overdekte parkeerterreinen. We sluiten zonneparken op agrarisch land met de code evenwel niet uit. Zonneparken zullen onder de code goed worden vormgegeven in samenspraak met de omgeving en zijn juist een kans voor agrariërs: veel boeren kiezen ervoor om een deel van hun land zonnepark te maken opdat ze hun bedrijf kunnen voortzetten.

De Rijksadviseur voor het landschap [adviseerde onlangs](#) om geen SDE-subsidie te geven voor zon op agrarische land. Ook LTO-Nederland neigt naar die zienswijze. Wat vind u daarvan?

Een veel te rigoureuze maatregel. Met de gedragscode zorgen we dat mooie landschappen uitgesloten worden of de parken het landschap juist versterken. We vragen gemeenten en provincies hetzelfde te doen als vergunningverlenende overheid. A priori stellen dat ieder zonnepark ook bij goede inpassing per definitie altijd minder mooi is dan ieder agrarisch grondgebruik, gaat onze inziens te ver.

Het Planbureau voor de Leefomgeving presenteerde [deze week een rapport](#) waarin ze zorg uitten voor de teloorgang van het landschap; onder andere door zonneparken. Wat vind u van deze zorg?

De zorg delen wij zeker; het is onder andere de reden voor deze gedragscode; we hebben als ondertekenende partijen, in samenspraak met landschapsorganisaties (oa. Rijksdienst cultureel erfgoed) goed gesproken over voorschriften die we kunnen opnemen hiertoe. Met de code ontzien we waardevolle landschappen en gaan niet in 'beschermd landschappen' zonneparken ontwikkelen tenzij het park een aantoonbare verbetering voor het landschap betekent. Ook in de gebieden buiten deze beschermd landschappen schrijft de code voor om een landschapsarchitect te betrekken en advies te laten geven over de passendheid van een zonnepark in het gebied en over de beste vormgeving.